

2014-03-07

Handläggare
Elina Lundbäck
Enheten för funktionshinder och beroende

Rapport avseende redogörelse av avslagsbeslut enligt 9§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Nedan redovisas beslut fattade enligt § 9 LSS samt antal överklagade beslut. Redovisningen sker både i text – och tabellform. Därefter görs en fördjupad redogörelse av tre avslagsbeslut, två beslut om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS och ett beslut om korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS. Av 238 fattade beslut gjordes 24 avslag under 2013. 90 % av alla beslut som fattades bifölls. 10 % avslogs. 25 % av avslagsbesluten överklagades till förvaltningsrätten. Av sex överklagade beslut har förvaltningsrätten bedömt att nämnden haft fog för sina avslag i fyra ärenden vilket är 67 %. Endast ett ärende har gått nämnden emot, det vill säga 17%. En överklagan återtog av klienten.

Insats	Antal beslut	Antal bifall	Antal avslag	Överklagade beslut	Avslag på överklagan	Bifall på överklagan	Återtog överklagan
9§2 Personlig assistans	23	17	6	4	2	1	1
9§3 Ledsagarservice	47	39	8				
9§4 Kontaktperson	33	32	1				
9§5 Avlösarservice	28	23	5				
9§6 Korttidsvistelse utanför hemmet	58	54	4	2	2		
9§7	10	10	0				

Korttidstillsyn							
9§8 Boende med särskild service för barn/ungdom	2	2	0				
9§9 Boende med särskild service för vuxna	14	14	0				
9§10 Daglig verksamhet	23	23	0				

9 § 2 Personlig assistans

Antal beslut om personlig assistans var 23, av dessa 23 beslut gjordes 6 avslag och 17 bifall. Av de 6 avslagen överklagade fyra klienter avslagsbesluten till förvaltningsrätten. I tre av de fyra överklagade besluten avslog förvaltningsrätten överklagningarna. Det vill säga, förvaltningsrätten bedömde att nämnden haft fog för sina avslag i fyra ärenden. En av de fyra överklagningar återtog av klienten.

9 § 3 Ledsagarservice

Antal beslut om ledsagarservice var 47 stycken, av dessa 47 beslut gjordes 39 bifall och 8 avslag. Inget av de 8 avslagen överklagades till förvaltningsrätten.

9 § 4 Kontaktperson

Antal beslut om kontaktperson var 33 stycken, av dessa 33 beslut gjordes 32 bifall och 1 avslag. Avslaget överklagades inte till förvaltningsrätten.

9 § 5 Avlösarservice

Antal beslut om avlösarservice var 28 stycken, av dessa 28 beslut gjordes 23 bifall och 5 avslag. Inget av avslagsbesluten överklagades till förvaltningsrätten.

9 § 6 Korttidsvistelse utanför hemmet

Antal beslut om korttidsvistelse var 58 stycken, av dessa 58 beslut var 54 bifall och 4 avslag. Två av de fyra avslagen överklagades till förvaltningsrätten. I två ärenden avslog förvaltningsrätten överklagan.

9 § 7 Korttidstillsyn

Antal beslut om korttidstillsyn var 10 stycken varav samtliga var bifallsbeslut.

9 § 8 Bostad med särskild service för barn/ungdom

Antal beslut om bostad med särskild service för barn/ungdom var 2 stycken, varav båda besluten var bifall.

9 § 9 Bostad med särskild service för vuxna

Antal beslut om bostad med särskild service för vuxna var 14 stycken, samtliga var

bifallsbeslut.

9 § 10 Daglig verksamhet

Antal beslut om daglig verksamhet var 23 stycken, samtliga var bifallsbeslut.

Redogörelse av en dom från förvaltningsrätten som gått nämnden emot.

Ansökan av *Ärende A*

Barn

Diagnos: Gravt funktionshindrad och utvecklingsstörd.

Tidigare insatser: Personlig assistans enligt 51 § socialförsäkringsbalken med i genomsnitt 104 timmar/vecka.

Ansökan avsåg: Tillfällig utökning av personlig assistans enligt 9 § 2 LSS för februari månad 2012 med 11 timmar, mars månad 2012 med 89,75 timmar, april månad 2012 med 89,75 timmar samt maj månad 2012 med 138,25 timmar.

Kommunen har det yttersta ansvaret för insatsen personlig assistans. Enligt 9 § 2 LSS är kommunen skyldig att ge biträde av personlig assistans eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnad för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt § 51 socialförsäkringsbalken. Kommunen har därmed ett subsidiärt finansiellt ansvar i förhållande till försäkringskassan.

Enligt rättspraxis kan biträde av personlig assistans inte utgå för förfluten tid (RÅ 2006 ref. 76.) Däremot kan ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans under vissa förhållanden utgå retroaktivt. En förutsättning för detta är emellertid att assistans faktiskt har medfört en kostnad av ersättningsgill natur för klienten redan i samband med att arbetet utförts (RÅ 2000 not. 176).

Nämnden beviljade klienten ansökan om ekonomisk ersättning för personlig assistans avseende februari månad med 11 timmar samt för mars månad med 89,75 timmar. Nämnden avlog ansökan om 89,75 timmar för april och 138,25 timmar för maj månad då behovet var tillgodosett genom befintligt beslut om assistansersättning från försäkringskassan med 24 timmar/dygn avseende åtta veckor per år.

Som skäl till nämndens beslutet angavs att behovet var tillgodosett genom befintligt beslut om

personlig assistans enligt 51 § om i genomsnitt 104 timmar/vecka från försäkringskassan. Försäkringskassan hade beräknat att klienten vistades på sin dagliga verksamhet 44 veckor/år. Resterande åtta veckor var klienten ledig från daglig verksamhet. Ledigheten avsåg tid för semester, övrig ledighet under året samt frånvaro på grund av sjukdom.

Frågan i målet var om kommunen haft fog för att avslå klienten ansökan för april månad med 89,75 timmar samt maj månad med 138,25 timmar på grund av försäkringskassans beslut som till viss del inbegriper tid för sjukdom.

Förvaltningsrätten fann att förutsättningarna för retroaktiv assistansersättning var uppfyllda under april och maj månad då assistans faktiskt lämnats samt att assistansen hade gett upphov till en kostnad för klienten som var av ersättningsgill natur i enlighet med anställningsavtalet med den privata utföraren.

Förvaltningsrätten fann att klientens hälsotillstånd under den aktuella perioden varit av ovanligt slag, delvis då sjukperioden dels sträckt sig över så pass lång tid. Förvaltningsrätten ansåg att försäkringskassans inte kan ha räknat med den typ av långvarig sjukdom som klienten drabbats av, varför klienten varit i behov av tillfällig utökning av personlig assistans under den period han inte kunnat vistas på daglig verksamhet. Då kommunen har det yttersta ansvaret för insatsen personlig assistans borde ansökan ha bifallits. Den ersättning som klienten åberopar för april och maj månad ansågs av förvaltningsrätten som skälig. Överklagandes bifölls.

Redogörelse av två avslagsbeslut om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS

Ärende B

Vuxen

Diagnos: MS

Tidigare insatser:

Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS om 18 timmar/vecka.

Ansökan avsåg:

Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS med 18 timmar/vecka.

För att tillhöra personkretsen enligt 1 § 3 krävs ett *varaktigt* fysiskt eller psykiskt funktionshinder, som är *stort* och som förorsakar *betydande* svårigheter i den dagliga livsföringen som därmed leder till ett *omfattande* behov av stöd eller service. Samtliga nämnda kriterier ska vara uppfyllda.

Nämnden avslög klientens ansökan om fortsatt personlig assistans enligt 9 § 2 LSS om 18 timmar/vecka. Det faktum att klienten haft insatsen tidigare föranledde inte någon annan bedömning, eftersom en ny prövning måste göras vid varje ny ansökan. Klienten bedömdes inte tillhöra personkrets 1 § 3 LSS och hade därmed inte rätt till insatser enligt § 9 LSS. Klientens funktionshinder bedömdes vara varaktigt men inte förorsaka så stora och betydande svårigheter i den dagliga livsföringen som ledde till omfattande behov av stöd och service som avses i LSS personkrets 1 § 3.

Klienten överklagade beslutet till förvaltningsrätten. Parterna var överens om att klienten hade ett varaktigt funktionshinder som uppenbart inte berodde på normalt åldrande. Den fråga som förvaltningsrätten skulle bedöma var om funktionshindret var stort och om de förorsakade betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service. Förvaltningsrätten ansåg att utredningen i målet gav stöd för att klienten hade svårigheter och behövde hjälp till följd av sitt funktionshinder. Utredningen gav dock inte tillräckligt stöd för att funktionshindret var stort i den mening som avses i LSS och att de förorsakade klienten betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service. Förvaltningsrätten bedömde således att klienten inte uppfyllde alla de krav som ställs för att tillhöra personkretsen enligt 1 § 3 LSS. Klienten kunde därmed inte beviljas personlig assistans.

Ärende C

Barn

Diagnos: Autistiskt syndrom

Tidigare insatser:

Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS om 35 timmar/månad.

Övriga samhällsinsatser:

Anpassad skolgång i specialklass samt fritids, vårdbidrag, habiliterande insatser, skolskjuts, avlösarservice enligt 9 § 5 LSS.

Ansökan avsåg:

Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS om 67 timmar/skolvecka och 112 timmar/ledig vecka.

Målgruppen för insatsen personlig assistans är enligt lagens intentioner, personer med stora och varaktiga funktionshinder som behöver hjälp med sina grundläggande behov. Till grundläggande behov räknas; personliga hygien, att klä av och på sig, matintag, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den enskilde.

Vid en bedömning av rätten till personlig assistans till barn ska föräldraansvaret enligt föräldrabalken beaktas (FB 1949:381). Föräldraansvaret ska beaktas på så sätt att det bara är hjälpbehov som går utöver vad som är normalt för ett barn i ifrågavarande ålder som ska läggas till grund för bedömningen.

Klienten tillhörde personkretsen enligt 1 § 1 LSS. Klienten fick avslag på ansökan om assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken § 51 från försäkringskassan, då behovet avseende de grundläggande hjälpbehovet bedömdes uppgå till endast 16.6 timmar/vecka. Försäkringskassan går endast in med insatsen om de grundläggande hjälpbehovet uppgår till 20 timmar/vecka.

Frågan i målet var om klienten behövde sådan hjälp i sin livsföring som innebar att han hade rätt till insatsen personlig assistans enligt 9 § 2 LSS, för att vara tillförsäkrad goda levnadsvillkor.

Av utredningen i målet framgick att klienten vid ansökningstillfället var 6,5 år. Klienten bodde med sina föräldrar och syskon. Nämnden avslog klientens ansökan om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS med en omfattning av 67 timmar/skolvecka och 112 timmar/ledig vecka. Som skäl för beslutet angavs bl. a följande. Klientens hjälpbehov bedömdes av nämnden vara av ringa karaktär och ej av den omfattning som krävs för insatsen personlig assistans.

När det gällde personlig hygien och hjälp vid på-och avklädning framgick det av utredningen att klienten hade ett behov av hjälp vid dessa moment vid blöjbyten. Nämnden hade bedömt att hjälpbehovet som översteg föräldraansvaret uppgick till 3.17 timmar/vecka. Nämnden bedömde även att klienten hade ett hjälpbehov när det gällde kommunikation. Med beaktande av klientens ålder bedömde nämnden tiden till 4,5 timmar/veckan, det vill säga 0,5 timmar per skoldag och 1 timma/helgdag, hjälpbehov som översteg föräldraansvaret.

Nämnden bedömde att klientens hjälpbehov gällande de grundläggande behoven vid blöjbyten och kommunikation omfattade 7.67 timmar/vecka. Övrig hjälp ansåg nämnden ingick i det normala föräldraansvaret i enlighet med föräldrabalken (FB 1949:381).

Nämnden bedömde att klienten var tillförsäkrad goda levnadsvillkor genom föräldraansvar i kombination med vårdbidrag, habiliterande insatser, skolskjuts, avlösarservice, anpassad studiegång samt fritidstillsyn.

Förvaltningsrätten bedömde att hjälpbehovet som översteg föräldraansvaret vid blöjbyten uppgick till 3.17 timmar/vecka. Förvaltningsrätten ansåg att det hade gjorts sannolikt att klienten hade ett hjälpbehov när det gällde kommunicering med andra barn och vuxna, utöver tiden som tillbringades i skolan. Förvaltningsrätten ansåg i likhet med nämnden och med beaktande av klientens ålder att tiden för detta kunde beräknas till 4,5 timmar/veckan, det vill säga 0,5 timmar per skoldag och 1 timma/helgdag.

Förvaltningsrätten ansåg i likhet med nämnden att den övriga hjälpen som klienten var i behov av fick anses ingå i det normala föräldraansvaret för en sexåring.

Förvaltningsrätten ansåg att klienten till viss del hade ett hjälpbehov avseende de grundläggande behoven som inte omfattades av föräldraansvaret. Förvaltningsrätten ansåg dock inte att det gjorts sannolikt att detta hjälpbehov var av sådan omfattning att klienten vid tidpunkten för nämndens beslut var i behov av personlig assistans för att uppnå goda levnadsvillkor. Nämnden hade således haft fog för sitt beslut. Förvaltningsrätten avslog överklagan.

Redogörelse av ett avslagsbeslut om korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS

Ärende D

Barn

Diagnos: Utvecklingsstörning

Tidigare insatser:

Bostad med särskild service i form av gruppboende enligt 9 § 9 LSS, daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS, kontaktperson enligt 9 § 4 LSS samt ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS under sommaren 2013 för en veckas vistelse i Danmark.

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet beviljas om den enskilde har behov av rekreation och miljöombyte och/eller de anhöriga är i behov av avlastning i omvårdnadsarbetet. Som en del i insatsen bostad med särskild service ingår att personer med omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov ska ges möjlighet till fritidsaktiviteter och kulturella aktiviteter. Syftet med insatsen kontaktperson är att klienten ska utöka sitt sociala nätverk samt att bryta isolering.

Ansökan avsåg:

Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS i form av kolloverksamhet under sommaren 2013 med en omfattning av 14 dygn.

Klienten tillhörde personkretsen enligt 1 § 1 LSS. Nämnden avslog ansökan med motivering att klienten bedömdes vara tillförsäkrad goda levnadsvillkor med ovan nämnda insatser. Eftersom klienten bodde i gruppboende bedömde nämnden att behov av avlösning i omvårdnadsarbetet saknades. Klienten var även beviljad daglig verksamhet och kontaktperson, vilket möjliggör stimulans för klienten. Beslutet överklagades ej till förvaltningsrätten.